

دکتر اسحاق جهانگیری در ابلاغیه ای به کلیه دستگاه های اجرایی، تصویب نامه ی ستاد فرماندهی اقتصاد مقاومتی تحت عنوان «برنامه ی اشتغال فراگیر در سال ۱۳۹۶» را با هدف افزایش جمعیت شاغل کشور به میزان ۹۷۰ هزار نفر در سال ۹۶ ابلاغ کرد.

گفتنی است برنامه ی اشتغال فراگیر به تایید کارگروه منتخب ستاد فرماندهی اقتصاد مقاومتی متشکل از رییس سازمان برنامه و بودجه کشور، وزیر امور اقتصادی و دارایی، وزیر تعاون، کار و رفاه اجتماعی، رییس سازمان اداری و استخدامی کشور، رییس کل بانک مرکزی، رییس هیات عامل صندوق توسعه ملی و معاون هماهنگی و نظارت معاون اول رییس جمهور رسیده است.

گفتنی است در برنامه ی اشتغال فراگیر، بخش اول به کلیات، بخش دوم به معرفی برنامه اشتغال فراگیر در سال ۱۳۹۶، بخش سوم به فرایند اجرایی (تقسیم کار دستگاهی) و بخش چهارم به ارزیابی، پایش و ارزشیابی و الزامات اجرای برنامه اختصاص یافته است.

متن تصویب نامه ی کارگروه منتخب ستاد فرماندهی اقتصاد مقاومتی و برنامه ی اشتغال فراگیر در سال ۱۳۹۶ بدین شرح است:

تصویب نامه کارگروه منتخب ستاد فرماندهی اقتصاد مقاومتی در خصوص «برنامه اشتغال فراگیر»

کارگروه منتخب «ستاد فرماندهی اقتصاد مقاومتی» (متشکل از رئیس سازمان برنامه و بودجه کشور، وزیر امور اقتصادی و دارایی، وزیر تعاون، کار و رفاه اجتماعی و رئیس سازمان اداری و استخدامی کشور، رئیس کل بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران، رئیس هیئت عامل صندوق توسعه ملی و معاون هماهنگی و نظارت معاون اول رئیس جمهور) «برنامه اشتغال فراگیر» (به شرح پیوست ممهور به مهر دبیرخانه ستاد) موضوع جلسه سی و ششم ستاد مورخ ۱۸/۲/۱۳۹۶ را با هدف افزایش جمعیت شاغل کشور به میزان ۹۷۰ هزار نفر در سال ۱۳۹۶ را با رعایت موارد ذیل مورد تصویب قرار داد.

ماده ۱. وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی با همکاری سایر دستگاه های ذی ربط، تا پانزدهم تیرماه ۱۳۹۶ نسبت به تهیه بسته سیاستی و حمایتی هر یک از رسته فعالیت های منتخب مشتمل بر وظایف و مأموریت های دستگاه های اجرایی در سطح ملی و استانی اقدام و پس از تصویب در کارگروه ملی تخصصی مدیریت و راهبری توسعه اشتغال پایدار (موضوع مصوبه شماره ۹۲۶۴۵ مورخ ۲۹/۷/۱۳۹۵ ستاد فرماندهی اقتصاد مقاومتی و اصلاحات بعدی) به دستگاه های اجرایی ابلاغ نماید.

ماده ۲. در اجرای برنامه اشتغال فراگیر، استان های دارای اولویت و اقدامات مربوط به شرح بند ۳-۶ برنامه مزبور می باشد.

ماده ۳. سازمان برنامه و بودجه کشور در اجرای برنامه اشتغال فراگیر در سال ۱۳۹۶ در چارچوب آیین نامه های اجرایی تبصره های ذی ربط در قانون بودجه ۱۳۹۶، نسبت به تخصیص منابع و تامین اعتبار مورد نیاز برای اجرای طرح های کارورزی، مهارت آموزی در محیط کار واقعی، مشوق های

کارفرمایی و توسعه رسته‌های منتخب به میزان ۵ هزار میلیارد ریال اقدام و برنامه زمان‌بندی تخصیص منابع مربوط را حداکثر تا پانزدهم تیرماه ۱۳۹۶ اعلام نماید.

ماده ۴. به منظور تحقق اهداف برنامه، صندوق توسعه ملی نسبت به اعلام روش تامین منابع مورد نیاز برنامه اشتغال فراگیر به کارگروه ملی تخصصی مدیریت و راهبری توسعه اشتغال پایدار ظرف مدت ۱۵ روز اقدام نماید.

ماده ۵. بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران، نسبت به تعیین سهمیه تسهیلات بانکی مورد نیاز به میزان ۲۰۰ هزار میلیارد ریال برای اجرای برنامه اشتغال فراگیر و ابلاغ به شبکه بانکی ظرف مدت ۱۰ روز از ابلاغ این مصوبه اقدام نماید.

تبصره: به منظور افزایش اثربخشی تامین مالی برنامه اشتغال فراگیر، کارگروهی متشکل از وزارت امور اقتصادی و دارایی، وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی و بانک مرکزی ج.ا.و دستگاہ‌های اجرایی ذی‌ربط حسب مورد، نسبت به طراحی و به کارگیری روش‌های تامین مالی نوین با هدف پوشش کل زنجیره ارزش در رسته‌های منتخب، ایجاد تسهیلات در اخذ وثایق و ضمانت‌ها و سایر موارد مربوط اقدام می‌نمایند.

ماده ۶. وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی موظف است نسبت به پایش و نظارت بر اجرای برنامه اشتغال فراگیر اقدام نموده و هر سه ماه یکبار به دبیرخانه ستاد فرماندهی اقتصاد مقاومتی گزارش آن را ارسال نماید.

ماده ۷. به منظور ایجاد هماهنگی لازم در اجرای فعالیت‌های اشتغال‌محور مبتنی بر رسته فعالیت‌های مورد تصویب کارگروه ملی تخصصی مدیریت و راهبری توسعه اشتغال پایدار و جلوگیری از همپوشانی در اجرای برنامه‌های اشتغال حمایتی، کارگروهی با مسئولیت وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی و همکاری نهادهای عمومی غیردولتی و سازمان‌های مردم‌نهاد منتخب، تشکیل گردد.

ماده ۸. توسعه رسته‌های منتخب در قالب مدل "توسعه سیستم کسب و کار" به صورت پروژه‌های با هویت مستقل به اجرا در می‌آید. کلیه دستگاہ‌های اجرایی و نهادهای حمایتی عمومی ذی‌ربط، نسبت به تعیین و معرفی یکی از مدیران ارشد خود به‌عنوان مسئول هماهنگی اجرای برنامه اشتغال فراگیر در دستگاہ ذی‌ربط اقدام نمایند.

تبصره: مفاد این ماده باید بدون تغییر در تشکیلات سازمانی و ایجاد واحد جدید سازمانی در دستگاہ‌های اجرایی انجام گیرد.

ماده ۹. به منظور متناسب‌سازی تحصیل و اشتغال، وزارت علوم، تحقیقات و فناوری مکلف است با همکاری وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی تا پانزدهم تیرماه ۱۳۹۶ نسبت به تنظیم سازوکار اجرایی موارد ذیل اقدام و گزارش اقدامات به‌عمل آمده و عملکرد آن را به دبیرخانه ستاد و کارگروه ملی تخصصی مدیریت و راهبری توسعه اشتغال پایدار ارائه نماید:

- توسعه دوره‌های کارآموزی و کارورزی در دوره‌های آموزش عالی
- تعریف دوره‌های آموزش تکمیلی در چارچوب نظام صلاحیت حرفه‌ای و ارائه گواهینامه های سطوح مهارتی و تخصصی
- فراهم کردن شرایط برای اجرای آموزش‌های عملی و کاربردی در محیط‌های کار و کارگاهی
- رتبه بندی دانشگاه ها و موسسات آموزش عالی بر مبنای میزان اشتغال پذیری فارغ التحصیلان
- جهت دهی به یارانه دانشگاه ها بر مبنای میزان اشتغال پذیری فارغ التحصیلان دانشگاه ها
- حمایت مالی از بنگاه‌های اقتصادی جذب کننده دانشجویان و فارغ التحصیلان دانشگاهی در دوره‌های کارورزی
- نظارت بر دوره های آموزشی کاربردی برگزار شده در محیط های دانشگاهی با رویکرد افزایش اشتغال پذیری
- ماده ۱۰. وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی مکلف است از طریق راه‌اندازی سامانه بانک اطلاعات اشتغال ایرانیان نسبت به تخصیص شناسه شغلی به افراد در سن کار جامعه (۱۵ سال و بالاتر) اقدام نماید.
- تبصره: دستگاه‌های اجرایی ذی‌ربط نظیر سازمان ثبت احوال کشور، بانک مرکزی ج.ا.ا، گمرک ج.ا.ا، سازمان ثبت اسناد و املاک کشور، اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی ایران و شهرستان‌ها، اتاق تعاون ایران و استان‌ها، اتاق اصناف ایران، سازمان تامین اجتماعی و کلیه صندوق‌های بازنشستگی مکلفند اطلاعات هویتی و شغلی افراد تحت پوشش را در اختیار وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی قرار دهند.
- ماده ۱۱. کلیه دستگاه‌های اجرایی کشور و استان‌ها مکلف به اجرای برنامه اشتغال فراگیر (به شرح پیوست) که در چارچوب دستورالعمل اجرایی که توسط وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی ظرف مدت دو هفته تدوین و به تصویب کارگروه ملی تخصصی مدیریت و راهبری توسعه اشتغال پایدار می‌رسد، خواهند بود.

«برنامه اشتغال فراگیر در سال ۱۳۹۶»

فهرست مندرجات

عنوان صفحه

بخش اول: کلیات ... ۴

۱-۱- مقدمه ... ۴

۲-۱- تعاریف و مفاهیم ... ۴

۳-۱- اسناد بالادستی و الزامات قانونی ... ۵

۴-۱- چارچوب مفهومی ... ۶

بخش دوم: معرفی برنامه اشتغال فراگیر در سال ۱۳۹۶ ... ۸

۲-۱- اهداف ... ۸

۲-۱-۱- اهداف کلی ... ۸

۲-۱-۲- اهداف کمی ... ۸

۲-۲- راهبرد کلی و سیاست های اجرایی ... ۸

۲-۲-۱- راهبرد کلی ... ۸

۲-۲-۲- سیاستهای اجرایی ... ۸

۲-۳- رسته‌ها، طرح‌ها و اقدامات اساسی ... ۹

۲-۳-۱- رسته‌های منتخب به تفکیک بخشها... ۹

۲-۳-۲- طرح‌های مداخلات در بازار کار و توسعه نهادی و مالی ... ۱۱

۲-۳-۳- طرح‌های اشتغال حمایتی ... ۱۲

بخش سوم: فرآیند اجرایی برنامه اشتغال فراگیر (تقسیم کار دستگاهی) ... ۱۳

۳-۱- طرح‌ها و اقدامات برنامه اشتغال فراگیر به تفکیک دستگاهها و نهادها ... ۱۳

۳-۱-۱- اهداف کمی طرح‌های اشتغال در رسته‌های منتخب ... ۱۳

۳-۱-۲- اهداف کمی طرح‌های اشتغالزا و طرح‌های ظرفیت‌ساز مرتبط با ایجاد اشتغال ... ۱۴

۳-۱-۳- اهداف کمی طرح‌های اشتغال حمایتی ... ۱۵

۳-۱-۴- توزیع منابع مالی بر حسب رسته‌های منتخب، مداخلات سیاستی و اشتغال حمایتی ... ۱۵

۳-۲- تامین مالی ... ۱۶

۳-۳- ساز و کار اجرایی برنامه برای رسته‌های منتخب در سطح ملی و استانی ... ۱۶

۳-۴- فرآیند اجرایی برنامه اشتغال فراگیر برای یک پروژه نمونه در قالب سرمایه گذاری و یا

مداخلات نهادی در رسته فعالیت‌های منتخب ... ۱۹

۳-۵- ساز و کار اجرای طرح های کارانه اشتغال جوانان (کاج) ۲۰۰۰

۳-۶- استان های دارای اولویت در اجرای برنامه اشتغال فراگیر ۲۳۰۰

بخش چهارم: ارزیابی، پایش و ارزشیابی و الزامات اجرای برنامه ۲۵۰۰

۴-۱- اقدامات و رویه های ارزیابی، پایش و ارزشیابی اجرای برنامه اشتغال فراگیر ۲۵۰۰

۴-۲- تکالیف و الزامات برنامه اشتغال فراگیر در سال ۱۳۹۶ ۲۶۰۰

بخش اول: کلیات

۱-۱- مقدمه

سیاست های دولت در بازار کار بیان کننده خط مشی و تصمیم گیری های دولت در استقرار و استمرار فرآیندهای توسعه بازار کار است که از طریق ایجاد زیرساخت ها، بهبود عملکرد وظایف حاکمیتی دولت، اقدامات حمایتی برای بهبود فضای کسب و کار و تقویت و نهادینه سازی فرآیند پایداری و توسعه اشتغال انجام می شود. اهمیت موضوع اشتغال و بازار کار در برنامه ششم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی به حدی است که به عنوان یکی از موضوعات خاص کلان فرابخشی در بند ت ماده ۲ قانون برنامه ششم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی گنجانده شده است. با نام گذاری سال ۱۳۹۶ از سوی مقام معظم رهبری به عنوان سال «اقتصاد مقاومتی؛ تولید- اشتغال» فرصت مناسبی برای تقویت بنیه اقتصادی کشور از منظر تولید و بازار کار خواهد بود.

برای تحرک بخشی به بازار کار با هدف ایجاد فرصت های شغلی به خصوص برای جوانان و فارغ-التحصیلان دانشگاهی، سیاست های مداخلاتی و طرح های اشتغالزای دستگاه های اجرایی و نهادهای حمایتی و عمومی غیردولتی در قالب «برنامه اشتغال فراگیر» در شورای عالی اشتغال مطرح و کلیات آن در جلسه مورخ ۵/۱۱/۱۳۹۵ شورای مزبور و متعاقب آن در تاریخ ۹/۱/۱۳۹۶ در هیئت دولت و در جلسه مورخ ۱۸/۲/۱۳۹۶ ستاد فرماندهی اقتصاد مقاومتی به تصویب رسید. این برنامه در اجرای مفاد بند ۳ بسته اشتغال و توانمندسازی نیروی کار مصوبه شماره ۸۷۹۹ مورخ ۳۰/۱/۱۳۹۶ ستاد فرماندهی اقتصاد مقاومتی می باشد.

۱-۲- تعاریف و مفاهیم

به منظور شفافیت بیشتر و رفع برخی ابهامات برخی اصطلاحات بکار رفته در "برنامه اشتغال فراگیر"، تعاریف و مفاهیم زیر به طور مختصر تبیین و تشریح می گردد:

دستگاه اجرایی: مطابق موضوع ماده ۵ قانون مدیریت خدمات کشوری، دستگاه های اجرایی شامل "کلیه وزارتخانه ها، مؤسسات دولتی، مؤسسات یا نهادهای عمومی غیردولتی، شرکت های دولتی و کلیه دستگاه هایی که شمول قانون بر آنها مستلزم ذکر و یا تصریح نام است از قبیل شرکت

ملی نفت ایران، سازمان گسترش و نوسازی صنایع ایران، بانک مرکزی، بانک ها و بیمه‌های دولتی، دستگاه اجرایی نامیده می‌شوند"، می‌باشند.

کارگروه ملی: کارگروه ملی تخصصی مدیریت و راهبری توسعه اشتغال پایدار (موضوع مصوبه شماره ۹۲۶۴۵ مورخ ۲۹/۷/۱۳۹۵ ستاد فرماندهی اقتصاد مقاومتی و اصلاحات بعدی آن). این کارگروه و کمیسیون تخصصی شورای عالی اشتغال بصورت مشترک فعالیت می‌نمایند.

کارگروه اشتغال استان: کارگروه اشتغال استان که در چارچوب شورای عالی اشتغال تعریف شده است.

رسته فعالیت منتخب: رسته فعالیت‌های اقتصادی منتخبی است که با استفاده از مطالعات پویایی (دینامیک) کسب و کار و اشتغال وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی و سایر مستندات، شناسایی شده و به پیشنهاد دستگاه‌های اجرایی ذیربط به تصویب کارگروه ملی تخصصی مدیریت و راهبری توسعه اشتغال پایدار می‌رسند.

کارگزار توسعه اشتغال: فرد دارای تخصص و تجربه در حوزه توسعه اشتغال و کسب و کار مربوطه و همچنین دارای توان پیشبرد برنامه‌های توسعه‌ای متناسب با برنامه‌های توسعه سیستم کسب و کار است. این فرد از میان متخصصان مرتبط شناسایی و با طی دوره‌های آموزشی، توانایی لازم برای ارائه خدمت در سطح ملی یا استان را خواهد داشت. هر کارگزار توسعه اشتغال در سطح ملی، برحسب شرایط، تعدادی مدیر توسعه اشتغال در رسته فعالیت را در سطح استان مدیریت می‌نماید.

اشتغال پذیری: فراهم نمودن شرایط و بستر مناسب برای توانمندسازی بیکاران از جمله از طریق آموزش و ارائه مشوق‌های مختلف به نحوی که منجر به ایجاد اشتغال برای آنان شود.

تازه واردین به بازار کار: افراد جویای کاری که هیچگونه تجربه کاری به لحاظ بیمه ای نداشته و معمولاً با رسیدن به سن کار و یا بعد از فراغت از تحصیل اولین حضور در بازار کار را تجربه می‌کنند.

سامانه: سامانه الکترونیکی اشتغال فراگیر مستقر در وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی که در آن تمامی اطلاعات مربوط به طرح‌های مربوط به رسته فعالیت‌های اقتصادی منتخب ثبت می‌شود.

نیروی کار جوان: در این برنامه، به جوانان واقع در گروه سنی ۱۵-۳۵ سال نیروی کار جوان اطلاق می‌شود.

اهلیت متقاضی: اهلیت متقاضی از جنبه دستگاه اجرایی مربوط به دانش فنی-تخصصی و توانمندی متقاضی است و از نظر بانک تطابق باضوابط و مقررات بانکی می‌باشد.

طرح‌های ملی: به طرح‌های سرمایه‌گذاری اشتغالزای بخش خصوصی و تعاونی گفته می‌شود که توسط دستگاه اجرایی ذیربط در مرکز، در قالب رسته فعالیت‌های اقتصادی مشخص، پیشنهاد و معرفی می‌شود.

طرح های کاج: طرح هایی که برای افزایش مهارت و اشتغال پذیری جوانان (شغل اولی ها)، ایجاد فرصت های شغلی مناسب و پایدار جهت رفع مشکل جوانان جویای کار در قالب اجرای دوره مهارت آموزی در محیط واقعی کار، دوره کارورزی و برخی مشوق های کارفرمایی متناسب با قانون برنامه ششم توسعه و قانون بودجه کل کشور در سال جاری، تحت عنوان کارانه اشتغال جوانان (کاج) طراحی و تدوین شده است.

یارانه: مبلغی است که به صورت کمک بلاعوض در قالب اعتبارات عمومی دولت جهت تعدیل نرخ سود و کارمزد تسهیلات بانکی و یا کمکهای فنی و اعتباری به صاحبان بنگاه های واجد شرایط پرداخت می گردد.

موسسه عامل: بانکها، موسسات مالی و اعتباری، صندوق های دارای مجوز از بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران

تسهیلات: منابع مالی مربوط به شبکه بانکی و یا صندوق توسعه ملی که برای طرح های مورد حمایت این برنامه پرداخت می شود.

اعتبارات: منابع مالی مربوط به بودجه عمومی دولت که در قالب اعتبارات ردیف شماره ۱۱۸-۵۵۰۰۰۰ جدول شماره ۹ پیوست قانون بودجه سال ۱۳۹۶ کل کشور، اعتبارات مربوط به دستگاه های اجرایی و سایر ردیف های مرتبط، برای اجرای طرح های ذیل برنامه اشتغال فراگیر تامین می شود.

۱-۳- اسناد بالادستی و الزامات قانونی

سند چشم انداز جمهوری اسلامی ایران

۰ ایران در افق ۱۴۰۴ کشوری است دست

یافته به جایگاه اول اقتصادی، علمی و فناوری در سطح منطقه آسیای جنوب غربی (شامل آسیای میانه قفقاز، خاورمیانه و کشورهای همسایه) با تأکید بر جنبش نرم-

افزاری و تولید علم، رشد پرشتاب و مستمراقتصادی،

ارتقای نسبی سطح درآمد سرانه و رسیدن به اشتغال کامل؛

سیاست های کلی اشتغال، ابلاغی مقام معظم رهبری (مدظله العالی)؛

۰ ایجاد فرصت های شغلی پایدار با تأکید بر استفاده از توسعه فناوری و اقتصاد دانش بنیان و آینده نگری نسبت به تحولات آنها در سطح ملی و جهانی؛

۰ بهبود محیط کسب و کار و ارتقاء شاخص های آن (محیط سیاسی، فرهنگی و قضایی و محیط اقتصاد کلان، بازار کار، مالیات ها و زیر ساخت ها) و حمایت از بخش های خصوصی و تعاونی و رقابت از راه اصلاح قوانین، مقررات و رویه های ذیربط در چارچوب قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران.

• توجه ویژه به کاهش نرخ بیکاری استان‌های بالاتر از متوسط کشور

سیاست‌های کلی اقتصاد مقاومتی؛

• محور قراردادن رشد بهره‌وری در اقتصاد با تقویت عوامل تولید، توانمندسازی نیروی کار، تقویت رقابت‌پذیری اقتصاد، ایجاد بستر رقابت بین مناطق و استان‌ها و به‌کارگیری ظرفیت و قابلیت‌های متنوع در جغرافیای مزیت‌های مناطق کشور؛

• تقویت فرهنگ جهادی در ایجاد ارزش افزوده، تولید ثروت، بهره‌وری، کارآفرینی، سرمایه‌گذاری و اشتغال مولد و اعطای نشان اقتصاد مقاومتی به اشخاص دارای خدمات برجسته در این زمینه.

۱-۴- چارچوب مفهومی

چارچوب مفهومی "برنامه اشتغال فراگیر" در قالب ملاحظات سیاستی ذیل تبیین می‌گردد:

الف. رویکرد رشد فراگیر (رشد اشتغالزا)

در سیاست‌های مبتنی بر رویکرد رشد فراگیر، ابزارهای سیاستی در سه لایه خرد، میانی و کلان اقتصادی بکار گرفته می‌شوند. تجارب سال‌های اخیر نشان داده است که علاوه بر سیاست‌های اقتصاد کلان، سیاست‌های مرتبط با بخش واقعی اقتصاد (رشته فعالیت‌های اقتصادی) از اهمیت ویژه‌ای در ایجاد اشتغال برخوردار می‌باشند. برای سیاست‌گذاری در بخش واقعی اقتصاد می‌بایست نه تنها جریان تحولات و دینامیک رشد کسب و کارها در سه بخش کشاورزی، صنعت و خدمات را شناخت، بلکه شناخت جریان تحولات و دینامیک یاد شده در لایه‌های فرعی‌تر هر یک از این بخش‌ها (که از آن‌ها به زیربخش و رشته یاد می‌شود)، ضروری است. در این چارچوب، رشته فعالیت‌هایی موضوع توجه خواهند بود که علاوه بر ایجاد ارزش افزوده، از ظرفیت مناسبی برای ایجاد اشتغال مولد نیز برخوردار باشند. بنابراین برقراری سازوکارهای رشد تولید و اشتغال در لایه‌های مختلف رشته‌های اقتصادی ضمن ارتقای بهره‌وری ملی زمینه مناسبی، برای اشتغال فراگیر در سطح ملی و منطقه‌ای خواهد بود.

ب. اصلاح نظام تدبیر در حوزه کسب و کار و اشتغال

نظام تدبیر موجود کشور در کسب و کار و اشتغال عمدتاً مبتنی بر وجود رابطه بین دولت - بخش خصوصی است که ابزارهای مداخله آن در قالب قراردادهای پیمانکاری، پرداخت وام، مجوز و... می‌باشد. تجربه جهانی نشان می‌دهد این نوع از نظام‌های تدبیر ظرفیتی بسیار محدود در ایجاد اشتغال دارند. در رویکردهای جدید مهمترین نقش دولت، نقش آفرینی در توسعه رابطه بخش خصوصی - بخش خصوصی است. این نقش از طریق نهادسازی و ظرفیت‌سازی و تسهیل‌گری بواسطه نهادهای توسعه‌ای ایفا می‌شود. به طور بدیهی، شکل‌گیری نظام‌های جدید زمان‌بر است، اما معمولاً برای گذار به نظام تدبیر جدید بکارگیری روش‌های تدریجی و واسطه‌ای مورد توجه می‌باشد. این برنامه زمینه مناسبی برای ورود در این عرصه خواهد بود.

ج. توسعه صنعتی عمودی در اتصال به بازار جهانی

با توجه به دگرگونی و تحولات قاعده توسعه صنعت و تجارت جهانی اجرای سیاست های «توسعه صنعتی عمودی (انتخابی)» مبتنی بر اتصال به زنجیره ارزش ملی، منطقه‌ای و جهانی محصول (به جای تولید و عرضه منفصل محصول) مورد تاکید می‌باشد. در این سیاست‌ها شرط حضور در بازار جهانی، اتصال به شبکه صنعتی مربوطه است، نه صادر کردن یک محصول خاص. بنابراین، در این برنامه مطابق ماده ۴ برنامه ششم توسعه قرار گرفتن بنگاه‌های اقتصادی کشور در زنجیره تولید ملی، منطقه‌ای و جهانی را مبنای مناسبی برای گسترش حجم تولید ملی و افزایش ثروت ملی مورد توجه قرار خواهد داد.

د. اصلاح نظام آموزش تخصصی و مهارتی با هدف افزایش اشتغال پذیری

تجربه کشورهای پیشرو در تحول سازوکار آموزش مهارتی نشان‌دهنده گذار از «آموزش قبل از اشتغال» به «آموزش متصل» و سپس «آموزش مبتنی بر نیاز» می‌باشد. آموزش مبتنی بر نیاز، متضمن اصلاح سازوکار مواجهه دولت از اجرای آموزش به نقش توسعه‌ای و تنظیمی در این حیطه است. در سیاست صنعتی عمودی (انتخابی)، آموزش مهارتی می‌باید متناسب با رشته‌های منتخب باشد تا به ارتقا و تقویت ظرفیت‌های اختصاصی برای این رشته‌ها منجر شود. لذا نهادهای آموزشی توانمند در آموزش مهارتی (به گونه‌ای که نیاز رشته‌های منتخب را به درستی برآورده نمایند) مورد حمایت و تشویق ویژه قرار می‌گیرند.

بخش دوم: معرفی برنامه اشتغال فراگیر در سال ۱۳۹۶

۲-۱- اهداف

۲-۱-۱- اهداف کلی

۰ ایجاد فرصت‌های شغلی جدید به‌ویژه برای جوانان دانش‌آموخته دانشگاهی

۰ ارتقای اشتغال پذیری و مهارت آموزی نیروی کار

۰ کاهش عدم تعادل های بازار کار از ابعاد مختلف (سنی، سواد، منطقه ای و...)

۰ حفظ و صیانت از اشتغال موجود کشور

۲-۱-۲- اهداف کمی

دستیابی به اهداف مندرج در برنامه ششم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی در سال ۱۳۹۶ به شرح ذیل:

o کاهش ۸،۰ درصد نرخ بیکاری کشور در سال ۱۳۹۶

o ایجاد ۹۷۰ هزار فرصت شغلی در بخش‌های اقتصادی کشور

o حفظ و صیانت از اشتغال نزدیک به ۸۰ درصد از شاغلان موجود کشور (شامل مزد و حقوق بگیران بخش‌های خصوصی و تعاونی، کارکنان مستقل و کارفرما)

o ارتقای مهارت آموزی و اشتغال‌پذیری بیش از ۳ میلیون بیکار جویای کار و حداقل ۹۵۰ هزار نفر تازه واردین به بازار کار

۲-۲- راهبرد کلی و سیاست‌های اجرایی

۲-۲-۱- راهبرد کلی

ایجاد اشتغال فراگیر از طریق تقویت رشد اقتصادی اشتغالزا و تحرک بخشی به بازار کار کشور

۲-۲-۲- سیاست‌های اجرایی

o ایجاد اجماع ملی برای توسعه اشتغال و فعال‌سازی تمامی ظرفیت‌های ملی و منطقه‌ای به‌منظور ایجاد فرصت‌های شغلی به خصوص برای جوانان دانش‌آموخته دانشگاهی

o کاهش هزینه بکارگیری نیروی کار برای بنگاه‌های اقتصادی کشور از طریق ارائه مشوق‌ها و آموزش‌های مهارتی و ...

o بازآرایی کسب و کار و اشتغال مناطق کشور از طریق شناخت مزیت‌های مناطق کشور، احصاء گلوگاه‌های تولید و اشتغال و اتصال به زنجیره ارزش تولید ملی، منطقه‌ای و بین‌المللی

o ایجاد پیوند بین نیروی کار و بنگاه از طریق مداخلات سیاستی

o تسهیل در جستجوی شغل و توسعه آموزش و مهارت‌ها بر مبنای نیاز واقعی

o تقویت فرهنگ کار و کارآفرینی، تولید ثروت و اشتغال مولد از طریق مداخلات سیاستی، نهادی و آموزشی

o بهره‌گیری از ظرفیت نهادهای عمومی غیردولتی در ایجاد اشتغال و توسعه کسب و کار

o استقرار نظام ارزیابی، پایش و ارزشیابی طرح‌های اشتغال‌زا در سطوح ملی و استانی

۲-۳- رسته‌ها، طرح‌ها و اقدامات اساسی

۲-۳-۱- رسته‌های منتخب به تفکیک بخش‌ها

رسته های منتخب (از طریق تفاهم بعمل آمده با دستگاه های اجرایی) در بخش های عمده اقتصادی به شرح زیر می باشند (برخی از رسته ها با توافق دستگاه های اجرایی ذیربط در اولویت اجرا قرار می گیرند):

▪ بخش کشاورزی

- o کشت گلخانه ای
- o گیاهان دارویی (۶ رسته منتخب)
- o آبیاری پروری
- o صنایع تبدیلی و تکمیلی کشاورزی (فرآوری، بسته بندی، ذخیره سازی و ...) و خدمات بازرگانی
- o خدمات فنی و مشاوره ای مرتبط با بخش کشاورزی
- o دامپروری و محصولات مربوط (تولید شیر، گوشت و ...)
- o خدمات توسعه کسب و کارهای تعاونی کشاورزی (کشت و صنعت ها و ...)
- o خدمات مدرن سازی کشاورزی (مکانیزاسیون)، تامین نهاده ها و توسعه فعالیت های دانش بنیان
- o خدمات و کسب و کارهای دامپزشکی
- o خدمات کسب و کارهای عشایری

▪ بخش صنعت، معدن و بازرگانی

- o تکمیل و بهره داری حداقل ۶ هزار طرح صنعتی و معدنی با پیشرفت فیزیکی بالای ۶۰ درصد
- o اجرای طرح رونق تولید صنعتی و معدنی با هدف رفع موانع و رونق تولید
- o تکمیل طرح های نیمه تمام معدنی و رونق تولید در این بخش
- o صنعت فرش دست بافت
- o صنوف اعم از توزیعی، تولیدی و خدماتی
- o خدمات فنی و مهندسی مرتبط با بخش

o صنایع منتخب شامل: صنایع غذایی منتخب، صنایع پوشاک، کفش و مصنوعات چرمی، صنعت مبلمان، قطعات خودرو، قطعات و تجهیزات الکترونیکی، صنایع پایین دستی پتروشیمی، صنایع دستی (رسته های منتخب)،

▪ بخش ساختمان و بافت های فرسوده

o نوسازی بافت های فرسوده

o تولید مسکن

o ساختمان های دولتی

o احداث بیمارستان

▪ بخش خدمات گردشگری و صنایع دستی

o ایجاد، توسعه و تقویت جاذبه های گردشگری

o کسب و کارهای مرتبط با راهنمایان تور

o بازارهای بین المللی صنایع دستی

o ایجاد و توسعه مراکز و خانه های صنایع خلاقانه

o گردشگری مبتنی بر ظرفیت های فضای مجازی

o گردشگری روستایی

o اقامتگاه های بوم گردی

o اکوکمپ های بوم گردی بیابانی و منطقه آزاد قشم

o توسعه کسب و کارهای مرتبط با سفره خانه های سنتی

o مراکز تفریحی و سرگرمی

o کارگاه های تولیدی بزرگ صنایع دستی با تاکید بر بازاریابی و فروش

o کارگاه های تولید صنایع دستی روستایی

o پروژه های در حال ساخت گردشگری و تفریحی کشور با پیشرفت فیزیکی بیش از ۷۵ درصد

▪ بخش حمل و نقل

o لجستیک و حمل و نقل بارهای ریلی و جاده ای

o احداث راه روستایی

o احداث راه های اصلی، بزرگراه و آزادراه

o احداث راه آهن

o توسعه فرودگاهها و بنادر

o نگهداری راه و راه آهن

o جابه جایی مسافران جاده ای، ریلی و هوایی

▪ بخش ارتباطات و فناوری اطلاعات (محتوا، شبکه و زیرساخت)

o کسب و کارهای تولید محتوا (دیجیتال)

o کسب و کارهای خدمات پایه مناطق روستایی و محروم

o کسب و کارهای ایجاد زیرساخت و شبکه دسترسی

o کسب و کارهای تجارت و خدمات الکترونیکی

o کسب و کارهای خدمات دولت الکترونیک

o کسب و کارهای خدمات ارتباطات و فناوری اطلاعات

o توسعه شرکت های دانش بنیان

▪ بخش خدمات سلامت (بهداشت و درمان)

o کسب و کارهای خدمات بهداشتی- درمانی

o کسب و کارهای مرتبط با حرفه ای گرایی در نظام سلامت

o کسب و کارهای نظارت بر خدمات سلامت

o شرکت های دانش بنیان در بخش سلامت

o خدمات گردشگری سلامت (کرمانشاه- شیراز- مشهد- قم- اصفهان - تبریز- اهواز - زاهدان)

▪ بخش خدمات فرهنگی و هنری

o کسب و کارهای فرهنگی

o کسب و کارهای هنری

▪ سایر حوزه های بخش خدمات

o کسب و کارهای صنعت ورزش و تربیت بدنی

o کسب و کارهای تجهیزات صنعت ورزش

o کسب و کارهای بخش مدیریت مصرف انرژی

o کسب و کارهای خدمات مرتبط با حفظ محیط زیست و منابع طبیعی

o کسب و کارهای بخش خدمات اجتماعی، آموزشی و عمومی (منتخب)

o خدمات فنی شهری و خانگی

۲-۳-۲- طرح های مداخلات در بازار کار و توسعه نهادی و مالی

▪ طرح های کارانه اشتغال جوانان (کاج)

o طرح مهارت آموزی در محیط کار واقعی (آموزش های حین کار)

o طرح مشوق های بیمه کارفرمایی

o طرح کارورزی دانش آموختگان دانشگاهی

▪ طرح های ظرفیت سازی، توسعه نهادی و کارآفرینی

o طرح توسعه نهادهای پشتیبان کارآفرینی

o طرح پایش و بهبود نظام کارآفرینی

o طرح ملی شتاب دهنده کسب و کارهای نوآورانه

o طرح افزایش انطباق آموزش فنی و حرفه ای با نیازهای بازار کار

o طرح ملی مدیریت گذار از کلاس تا کار در آموزش عالی

o طرح ظرفیت سازی در سمن های حوزه اشتغال و کارآفرینی و افزایش نقش آفرینی آنها در اجرای برنامه ها

o طرح نظام تحلیل اطلاعات بازار کار

o طرح اعزام نیروی کار به خارج از کشور

- o طرح ساماندهی اشتغال اتباع خارجی
- o طرح ساماندهی بیمه بیکاری و اشتغال مجدد
- o طرح روستا-تعاون
- o طرح معافیت کارگاه های زیر ۵ نفر از شمول قانون تامین اجتماعی
- o طرح ظرفیت سازی در نمایندگی های خارج کشور
- اقدامات اساسی برای تامین مالی
- o تامین مالی فراگیر
- o تامین مالی اختصاصی برای رشته های منتخب ملی و منطقه ای
- o تامین مالی خرد (Micro Financing)
- ۲-۳-۳- طرح های اشتغال حمایتی
- o طرح هم افزایی نهادهای حمایتی و عمومی غیردولتی در ایجاد اشتغال در گروه های هدف
- o طرح توسعه فرصت های شغلی گروه های آسیب پذیر(به ویژه اقشار معلولین و زنان سرپرست خانوار)
- o طرح ساماندهی و حمایت از مشاغل خانگی و محلی
- o طرح توسعه فرصت های شغلی ایثارگران و فرزندان شاهد
- o طرح تامین مالی خرد با رویکرد بانکداری پیوندی
- o طرح توسعه اشتغال عمومی
- o طرح توسعه فرصت های شغلی در مناطق روستایی، محروم و عشایری

بخش سوم: فرآیند اجرایی برنامه اشتغال فراگیر (تقسیم کار دستگاهی)

- ۳-۱- طرح ها و اقدامات برنامه اشتغال فراگیر به تفکیک دستگاه ها و نهادها
- برنامه ها و راهکارهای معطوف به اشتغال در قالب برنامه اشتغال فراگیر در قالب تقسیم کار دستگاهی در سال ۱۳۹۶ با رویکردهای مؤثر و هدفمند در هر دو طرف عرضه و تقاضای بازار کار توسط وزارت

تعاون، کار و رفاه اجتماعی و سایر دستگاه‌های اجرایی و نهادهای عمومی غیردولتی با هدفگذاری ذیل تهیه و تدوین شده است.

۳-۱-۱- اهداف کمی طرح‌های اشتغال در رسته‌های منتخب

جدول (۱): پیش بینی فرصت‌های شغلی در بخش‌های اقتصادی مبتنی بر رسته‌های منتخب در سال ۱۳۹۶

ردیف	بخش‌های اقتصادی	فرصت شغلی خالص (نفر)	دستگاه/ دستگاه‌های ذیربط
۱	کشاورزی	۶۹۰۰۰	وزارت جهاد کشاورزی
۲	صنعت، معدن و بازرگانی	۲۵۴۰۰۰*	وزارت صنعت، معدن، تجارت
۳	ساختمان و بافت‌های فرسوده	۳۸۵۰۰	وزارت راه و شهرسازی
۴	خدمات گردشگری و صنایع دستی	۷۰۱۰۰	سازمان میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری
۵	حمل و نقل	۹۱۰۰	وزارت راه و شهرسازی
۶	ارتباطات و فناوری اطلاعات	۹۰۰۰۰	وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات
۷	خدمات سلامت	۶۰۲۰۰	وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی
۸	خدمات فرهنگی و هنری	۲۴۰۰۰	وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی،
۹	سایر حوزه‌های بخش خدمات (خدمات شهری و اجتماعی و آموزشی، خدمات ورزشی و تربیت بدنی، واسطه‌گری مالی و پولی، مدیریت انرژی و محیط زیست و ...)	۳۷۰۰۰	(وزارت راه و شهرسازی، وزارت علوم، تحقیقات و فناوری، وزارت کشور، وزارت آموزش و پرورش، وزارت ورزش و جوانان، وزارت نفت، وزارت امور اقتصادی و دارایی، سازمان حفاظت محیط زیست و ...)
---	جمع کل	۶۵۱۹۰۰*	کلیه دستگاه‌های اجرایی

* طبق تفاهم نمایندگان وزارت‌خانه‌های صنعت، معدن و تجارت و تعاون، کار و رفاه اجتماعی و معاونت هماهنگی و نظارت معاون اول رییس جمهور، میزان اشتغال جدید در بخش صنعت، معدن و بازرگانی به شرح ذیل خواهد بود. ایجاد اشتغال جدید در قالب رسته‌ها در این حوزه ۲۵۴ هزار فرصت شغلی جدید و مابقی (۲۰۰ هزار فرصت شغلی) از طریق سایر اقدامات و برنامه‌های متعارف دستگاه مربوطه در آن بخش ایجاد خواهد شد:

- ۱۲۰ هزار شغل از طریق تکمیل و بهره‌داری حداقل ۶ هزار طرح صنعتی و معدنی با پیشرفت فیزیکی بالای ۶۰ درصد

- ۵۰ هزار شغل از طریق اجرای طرح رونق تولید با هدف رفع موانع و رونق تولید
 - ۱۰ هزار شغل در بخش معدن با تکمیل طرح های نیمه تمام معدنی و رونق تولید در این بخش
 - ۲۰ هزار شغل جدید در بخش صنعت فرش دست بافت
 - ۲۵۰ هزار شغل جدید در واحدهای تولیدی صنفی
- ۳-۱-۲- اهداف کمی طرح های اشتغالزا و طرح های ظرفیت ساز مرتبط با ایجاد اشتغال

جدول (۲): پیش بینی فرصت های شغلی در فعالیتهای مرتبط با طرح های اشتغالزای در حوزه مداخلات سیاستی

ردیف	طرح ها و فعالیتهای مرتبط با مداخلات سیاستی	فرصت شغلی	دستگاه همکار
۱	طرح مهارت آموزی در محیط کار واقعی (آموزش حین کار)	۴۰۰۰۰	کلیه دستگاه های اجرایی
۲	طرح مشوق های بیمه سهم کارفرمایی	۷۵۰۰۰	کلیه دستگاه های اجرایی
۳	طرح کارورزی دانش آموختگان دانشگاهی	۱۰۵۰۰۰	کلیه دستگاه های اجرایی
۴	ساماندهی اعزام نیروی کار به خارج	۸۰۰۰	وزارت امور خارجه، وزارت علوم، تحقیقات و فناوری، وزارت کشور
۵	طرح روستا- تعاون	۶۵۰۰۰ (ده درصد جمع کل جدول ۱)	کلیه دستگاه های اجرایی
۶	طرح معافیت کارگاه های زیر ۵ نفر از شمول قانون تامین اجتماعی	---	کلیه دستگاه های اجرایی
	جمع کل	۲۲۸۰۰۰	

* نقش وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی (معاونت امور تعاون)، در جایگاه هماهنگ کننده برای تحقق توسعه فرصت های شغلی پایدار در حوزه بخش تعاون خواهد بود.

جدول (۳): طرح های مداخلات سیاستی مرتبط با ظرفیت سازی و نهاد سازی در بازار کار و کارآفرینی

ردیف	فعالیت های مرتبط با مداخلات سیاست گذاری	خروجی های اجرای مداخلات سیاستی	دستگاه همکار
۱	طرح توسعه نهادهای پشتیبان کارآفرینی	توسعه نهادهای پشتیبان کارآفرینی	کلیه دستگاه های اجرایی
۲	طرح پیش و بهبود نظام کارآفرینی	پایش مستمر نظام کارآفرینی	کلیه دستگاه های اجرایی
۳	طرح ملی شتاب دهنده گی کسب و کارهای نوآورانه	توسعه و ایجاد کسب و کار و مشاغل نوآورانه	کلیه دستگاه های اجرایی
۴	طرح ظرفیت سازی در سمن های حوزه اشتغال و کارآفرینی و افزایش نقش آفرینی آنها در اجرای برنامه ها و طرح ها	ایجاد ظرفیت برای سمن های حوزه اشتغال و کارآفرینی	کلیه دستگاه های اجرایی
۵	ظرفیت سازی در نمایندگی های خارج کشور	ظرفیت سازی برای بنگاه های اقتصادی داخلی از طریق نمایندگی های خارج کشور	وزارت امور خارجه، وزارت صنعت، معدن و تجارت

۳-۱-۳- اهداف کمی طرح‌های اشتغال حمایتی

جدول (۴): پیش بینی فرصت های شغلی در فعالیت های مرتبط با نهادهای عمومی و حمایتی در سال ۱۳۹۶

ردیف	فعالیت های مرتبط با مداخلات سیاست گذاری	فرصت شغلی (نفر)	دستگاه مسئول	دستگاه همکار
۱	طرح هم افزایی نهادهای حمایتی و عمومی غیردولتی در ایجاد اشتغال برای گروه های هدف	۶۰۰۰۰	کمیته امداد امام خمینی (ره)، بسیج، بنیاد برکت، بنیاد مستضعفان، بنیاد شهید و ایثارگران	وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی
۲	کسب و کار و اشتغالزایی نهادهای حمایتی (سازمان بهزیستی کشور)	۲۰۰۰۰	سازمان بهزیستی کشور	وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی
۳	طرح توسعه مشاغل خانگی و محلی	۷۸۰۰	وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی	بانک مرکزی ج.ا.ایران
۴	ایجاد کسب و کار در قالب طرح تامین مالی خرد با رویکرد بانکداری پیوندی	۴۰۰۰	سازمان بهزیستی کشور	وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی، بانک کشاورزی
۵	طرح توسعه فرصت‌های شغلی در مناطق روستایی، محروم و عشایری	---- *	معاونت توسعه روستایی و مناطق محروم کشور	کلیه دستگاه ها
	جمع کل	۹۱۸۰۰	---	---

* مطابق ماده ۲۷ قانون برنامه ششم توسعه مبنی بر ایجاد سالانه ۳۸۲ هزار فرصت شغلی در سال ۱۳۹۶ در مناطق روستایی و محروم بر اساس سرجمع جدول ۴ این برنامه، معاونت توسعه روستایی و مناطق محروم کشور ارائه گزارش های مربوط به این مناطق، را بر عهده خواهد داشت.

۳-۱-۴- توزیع منابع مالی بر حسب رشته های منتخب، مداخلات سیاستی و اشتغال حمایتی

جدول (۵): توزیع منابع مالی فعالیت های مرتبط با اشتغال زایی از محل اعتبارات عمومی و شبکه بانکی

ردیف	فعالیت های مرتبط با اشتغال زایی	دستگاه های مسئول	فرصت شغلی	اعتبارات بودجه ای (میلیارد ریال)	تسهیلات بانکی (میلیارد ریال)	تسهیلات صندوق توسعه ملی*
۱	رسته ها و فعالیت های مرتبط با بخش های اقتصادی	کلیه دستگاه های اجرایی مرتبط با رسته ها و فعالیت ها	۶۵۱۹۰۰	۲۰۰۰	۲۰۰۰۰۰	۸۰۰۰
۲	فعالیت های مرتبط با مداخلات سیاستی (طرح های اشتغالزا و ظرفیت ساز و ...)	وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی و سازمان های تابعه	۲۲۸۰۰۰	۳۰۰۰	---	---
۳	کسب و کار و اشتغالزایی حمایتی	نهادهای حمایتی و عمومی غیردولتی و وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی	۹۱۸۰۰	---	---	۲۰۰۰
	جمع کل		۹۷۱۷۰۰	۵۰۰۰	۲۰۰۰۰۰	۱۰۰۰۰

* در صورت تخصیص منابع جدید از محل صندوق توسعه ملی و تصویب مجلس شورای اسلامی، اعتبار مذکور تا سقف ده هزار میلیارد ریال قابل پرداخت خواهد بود.

منابع مالی طرح ها و اقدامات اشتغال زایی در رسته ها، مداخلات سیاستی و اشتغال حمایتی در قالب تسهیلات، تامین یارانه تسهیلات مورد نیاز و یا کمک های فنی و اعتباری از طرق ذیل تامین می گردد:

o تسهیلات شبکه بانکی

o اعتبارات عمومی

o اعتبارات صندوق کارآفرینی امید

o اعتبارات داخلی نهادهای حمایتی و عمومی غیردولتی

o تسهیلات صندوق توسعه ملی

۳-۲- تامین مالی

• ایجاد نظام تامین مالی فراگیر

• ایجاد نظام تامین مالی برای بنگاه های خرد، کوچک و متوسط

• ایجاد و توسعه نظام تامین مالی خرد (Micro Financing)

۳-۳- ساز و کار اجرایی برنامه برای رسته های منتخب در سطح ملی و استانی

× سازوکار کلی اجرای برنامه

• تعیین و معرفی یک نفر به عنوان نماینده تام الاختیار توسط هر یک از دستگاه های اجرایی و نهادهای حمایتی ذیربط به عنوان مجری طرح توسعه اشتغال در رسته فعالیت منتخب (توسعه اشتغال رسته فعالیت های منتخب در قالب مدل «توسعه سیستم کسب و کار» بصورت طرح های با هویت مستقل بدون تغییر در تشکیلات سازمانی و ایجاد واحد جدید سازمانی در دستگاه اجرایی انجام می شود).

• ابلاغ شیوه نامه نحوه پیاده سازی، مطالعه و توسعه کسب و کار برای اشتغال و هماهنگ سازی با دستگاه های اجرایی جهت آموزش و پیاده سازی طرح های برنامه اشتغال فراگیر از سوی وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی.

• تکمیل فرم مشخصات کلی و تفصیلی رسته فعالیت های منتخب در بخش های اقتصادی منضم به مطالعات و تحلیل سیستم کسب و کار و پیشنهادهای سیاستی و حمایتی توسط دستگاه اجرایی ظرف مدت یک ماه پس از ابلاغ برنامه اشتغال فراگیر و ارسال آن به وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی

• تدوین بسته مداخلات سیاستی و حمایتی از رسته فعالیت های منتخب در بخش های اقتصادی همراه با پهنه بندی منطقه ای و استانی، دریافتی از دستگاه های اجرایی مشتمل بر وظایف و اقدامات مورد نیاز در حوزه قوانین و مقررات در سطح ملی و استانی با پیشنهاد دبیرخانه کارگروه ملی تخصصی مدیریت و راهبری توسعه اشتغال پایدار و تصویب کارگروه مزبور ظرف مدت یک هفته پس از ارسال فرم (و یا همزمان با ارسال فرم)

• تصویب بسته مداخلات سیاستی و حمایتی از رسته فعالیت های منتخب در کارگروه ملی تخصصی مدیریت و راهبری توسعه اشتغال پایدار و ابلاغ آن به دستگاه اجرایی

× حوزه سرمایه گذاری (توسعه ای، در گردش و ایجاد)

• انجام و تکمیل مطالعه دینامیک کسب و کار و اشتغال استان و تایید آن در کارگروه اشتغال استان

• احصاء پروژه های اولویت دار ذیل رسته های منتخب ملی در استان و ظرفیت تولید و اشتغال آنها (مطابق رسته فعالیت های منتخب برنامه) توسط مجری استانی و ملی

۰ فراخوان اجرای پروژه‌های اولویت‌دار ذیل رسته فعالیت‌های منتخب توسط دستگاه اجرایی استانی به متقاضیان بخش‌های خصوصی و تعاونی و شناسایی و تعیین متقاضیان واجد شرایط

۰ ارائه طرح توجیهی از سوی متقاضی بخش خصوصی و تعاونی به دستگاه اجرایی استانی

۰ بررسی اولیه مدارک و مستندات طرح توجیه فنی، اقتصادی و مالی توسط دستگاه اجرایی و تایید و یا رد آن از نظر اهلیت و یا توجیهات لازم ظرف مدت یک هفته در چارچوب آیین‌نامه اجرایی تبصره ۱۸ قانون بودجه سال ۱۳۹۶ و ارسال آن به کارگروه اشتغال استان

۰ ثبت طرح در سامانه اشتغال فراگیر مستقر در وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی و ارائه کد رهگیری به متقاضی بعد از تایید اولیه برای پیگیری فرایند اجرای طرح از طریق این سامانه

۰ بررسی و کنترل همسویی طرح با رسته‌های دارای اولویت توسط کمیته فنی ذیل کارگروه اشتغال استان (متشکل از نماینده دستگاه اجرایی مرتبط با رسته، نماینده اداره تعاون، کار و رفاه اجتماعی استان و کارگزار رسته استان) ظرف مدت یک هفته و ارائه گزارش ماهانه پیشرفت کار به کارگروه ملی و ارسال طرح توسط دبیرخانه کارگروه اشتغال استان به بانک عامل

۰ بررسی توجیه فنی، اقتصادی و مالی طرح توسط بانک عامل و اعلام تایید و یا رد طرح ظرف مدت ۳۰ روز و اعلام به متقاضی و کارگروه اشتغال استان

۰ تکمیل مدارک و مستندات مورد نیاز بانک عامل توسط متقاضی برای عقد قرارداد استفاده از تسهیلات بانکی ظرف مدت یک هفته

۰ پرداخت تسهیلات بانکی به متقاضی در چارچوب ضوابط و مقررات بانکی و تفاهم فی مابین وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی و بانک مرکزی ایران در چارچوب آیین‌نامه اجرایی تبصره ۱۸ قانون بودجه سال ۱۳۹۶ ظرف مدت یک هفته

۰ اعلام بهره‌برداری طرح توسط متقاضی به بانک عامل و دستگاه اجرایی ذیربط و ثبت در سامانه برای پرداخت یارانه سود تسهیلات حسب نیاز توسط کارگروه اشتغال استان در چارچوب آیین‌نامه اجرایی تبصره ۱۸ قانون بودجه سال ۱۳۹۶

۰ جذب نیروی کار جدید (با اولویت با افراد جویای کار ثبت نام شده در مراکز کاریابی های غیردولتی) و ارسال لیست نیروی کار جدید (زیر ۳۵ سال سن) بیمه شده تامین اجتماعی توسط متقاضی به دستگاه اجرایی ذیربط و ثبت در سامانه برای اعمال مداخلات سیاستی و یا مشوق‌های مالی از جمله یارانه سود تسهیلات بانکی از سوی کارگروه اشتغال استان ظرف یک ماه بعد از بکارگیری نیروی کار جدید (مبنای محاسبه و میزان یارانه تسهیلات پرداختی در چارچوب آیین‌نامه اجرایی تبصره ۱۸ قانون بودجه سال ۱۳۹۶ خواهد بود)

o ارائه گزارش ماهانه بهره‌برداری طرح های متقاضیان و پرداخت یارانه سود تسهیلات توسط اداره کل تعاون، کار و رفاه اجتماعی به کارگروه اشتغال استان

× حوزه مداخلات توسعه‌ای و نهادی

o تحلیل سیستم کسب و کار رسته‌های منتخب و شناسایی نقاط مداخله توسط کارگزار رسته فعالیت منتخب ظرف مدت یک ماه

o ارائه طرح مداخله در قالب ایجاد و یا توسعه نهاد بنا به اقتضائات رسته فعالیت توسط کارگزار رسته فعالیت منتخب با مشارکت تشکل های بخش خصوصی ظرف مدت دو هفته

o تصویب طرح مداخله هریک از رسته‌های منتخب توسط کمیته فنی (متشکل از کارگزار رسته، دستگاه اجرایی مربوطه و اداره کل تعاون، کار و رفاه اجتماعی) ظرف مدت یک هفته

o ارائه طرح به کارگروه اشتغال استان توسط دبیر کارگروه اشتغال استان و جهت ارسال به کارگروه ملی تخصصی مدیریت و راهبری توسعه اشتغال پایدار

o بررسی و تصویب طرح مداخله در کارگروه ملی تخصصی مدیریت و راهبری توسعه اشتغال پایدار و اعلام به استان ظرف مدت یک هفته

o ارائه مدارک و مستندات اجرایی طرح جهت تخصیص منابع مالی لازم برای انجام مداخلات و کنترل نظارت توسط دستگاه اجرایی ذیربط رسته های منتخب و کارگزار ظرف مدت ۵ روز

o معرفی جهت تخصیص منابع از سوی کارگروه ملی به موسسه عامل ظرف مدت یک هفته به همراه مستندات لازم

o اجرای فرآیند(نرم افزاری و سخت افزاری) ایجاد نهاد و مرکز و ... متناسب با وضعیت هر رسته منتخب با همکاری دستگاه اجرایی، کارگزار و اداره کل تعاون، کار و رفاه اجتماعی براساس زمان بندی اعلام شده در ارائه طرح مداخله

o کنترل پیشرفت کار و جمع‌بندی توسط اداره کل تعاون، کار و رفاه اجتماعی با همکاری دستگاه اجرایی و کارگزار و اعلام به کارگروه ملی تخصصی مدیریت و راهبری توسعه اشتغال پایدار

× حوزه نظارتی

o ارائه گزارش فصلی ارزیابی، پایش و ارزشیابی برنامه اشتغال فراگیر در قالب رسته فعالیت‌های منتخب توسط اداره کل تعاون، کار و رفاه اجتماعی با همکاری دستگاه اجرایی ذیربط به کارگروه اشتغال استان و دبیرخانه ستاد فرماندهی اقتصاد مقاومتی استان

o ارائه گزارش فصلی ارزیابی، پایش و ارزشیابی برنامه اشتغال فراگیر در قالب رسته فعالیت‌های منتخب، مداخلات سیاستی و اشتغال حمایتی توسط وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی با همکاری

دستگاه‌های اجرایی و نهادهای حمایتی و عمومی غیردلتی ذیربط به دبیرخانه شورای عالی اشتغال و دبیرخانه ستاد فرماندهی اقتصاد مقاومتی

۳-۴- فرایند اجرایی برنامه اشتغال فراگیر برای یک پروژه نمونه در قالب سرمایه گذاری و یا مداخلات نهادی در رسته فعالیت‌های منتخب

الف- خلاصه فرآیند اعطای مشوق‌های مالی برای پروژه سرمایه گذاری در رسته‌های منتخب

ب- خلاصه فرآیند مداخلات توسعه ای و مشوق‌های نهادی در رسته‌های منتخب بر حسب نیاز

۳-۵- ساز و کار اجرای طرح‌های کارانه اشتغال جوانان (کاج)

طرح‌های کارانه اشتغال جوانان (کاج) برای افزایش مهارت و اشتغال پذیری جوانان (شغل اولی‌ها)، ایجاد فرصت‌های شغلی مناسب و پایدار جهت رفع مشکل جوانان جویای کار برای گروه سنی ۱۵ تا ۲۳ ساله در قالب اجرای دوره مهارت آموزی در محیط واقعی کار، و برای دانش‌آموختگان دانشگاهی در گروه سنی ۲۳ تا ۳۵ سال در قالب اجرای طرح کارورزی در سال ۱۳۹۶ که همراه با برخی مشوق‌های کارفرمایی متناسب با قانون برنامه ششم توسعه و قانون بودجه کل کشور در سال جاری، طراحی شده است.

الف- دوره مهارت آموزی در محیط واقعی کار با اهداف و حمایت‌های زیر:

- استفاده از ظرفیت و توان آموزشی عملی بنگاه‌های اقتصادی
- آشنایی با محیط کسب و کار، کسب تجربه و آماده سازی و ایجاد خودباوری در مهارت آموز برای ورود به عرصه اشتغال و کارآفرینی.
- حفظ و پایداری مشاغل سنتی و بومی خصوصاً در صنایع دستی و خدمات صنفی
- کمک به بنگاه‌های فعال به منظور شناسایی و جذب نیروی کار مستعد و توانمند
- کاهش هزینه‌های جذب و آموزش نیروهای فاقد مهارت
- پرداخت هزینه پوشش بیمه مسئولیت مدنی (سالانه به میزان یک میلیون ریال برای هر فرد) توسط دولت در مدت زمان توافق شده بین واحد صنفی مربوطه و فرد آموزش گیرنده
- صدور گواهینامه معتبر آموزش فنی و حرفه ای در پایان دوره

ب- مشوق بیمه ای کارفرمایی

- برقراری مشوق بیمه ای کارفرمایی برای بکارگیری و جذب جوانان دانش‌آموخته دانشگاهی (شغل اولی) زیر ۳۵ سال با پرداخت صددرصد حق بیمه سهم کارفرما توسط دولت
 - مدت برخورداری از مزایای مشوق بیمه ای برای جوانانی که دوره کارورزی را به پایان می‌رسانند دو سال و برای سایر جوانان یکسال می‌باشد.
 - میزان برقراری مشوق ماهانه در قبال بکارگیری جوانان گروه هدف طرح ۲۱۳۹ هزار ریال برای هر نفر
- ج- دوره کارورزی

جوانان جویای کار دانش‌آموخته دانشگاهی گروه سنی ۲۳-۳۵ سال (حداکثر سن برای مقطع تحصیلی مطابق دستوالعمل طرح) و فاقد سابقه بیمه تأمین اجتماعی بیش از سه ماه در دو سال گذشته که شامل دو بخش اصلی می‌باشد.

▪ اجرای طرح کارورزی دانش‌آموختگان دانشگاهی برای ۱۵۰ هزار نفر

- طول دوره کارورزی ۴ تا ۶ ماه (قابل افزایش تا ۹ ماه در مناطق محروم و کمتربرخوردار)
- پرداخت کمک هزینه ماهانه تا سقف ۳۱۰۰ هزار ریال از سوی دولت برای هر کارورز بر اساس دستورالعمل اجرایی
- پوشش بیمه مسئولیت مدنی کارورز توسط دولت
- صدور گواهینامه معتبر آموزش فنی و حرفه ای در پایان دوره
- ویژگی ها و وظایف اصلی مشارکت کنندگان در اجرای طرح کارورزی

○ دستگاه اجرایی

- اعلام فراخوان برای شناسایی واحدهای فعال در بخش‌های خصوصی و تعاونی برای ثبت نام در سامانه کارورزی
- معرفی واحدهای واجد شرایط به سازمان آموزش فنی و حرفه‌ای کشور جهت بررسی صلاحیت های آموزش مهارتی کارورز
- داشتن اختیار لازم در پرداخت کمک هزینه آموزشی کارورزی از محل اعتبارات دستگاه اجرایی ذیربط مازاد بر اعتبار تخصیص یافته به وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی
- نظارت مستمر بر فرایند اجرای طرح بر اساس چارچوب نظارتی ابلاغی دستگاه ناظر در واحدهای پذیرنده دارای مجوز و تاییدیه ظرفیت آموزش کارورزی از دستگاه

○ واحد پذیرنده

- داشتن مجوز فعالیت و تاییدیه ظرفیت آموزش کارورزی از دستگاه اجرایی ذیربط
- داشتن مجوز آموزش کارورزی از سازمان آموزش فنی و حرفه ای کشور
- داشتن مربی و یا نیروی ماهر شاغل بیمه شده در واحد پذیرنده
- ثبت نام در سامانه کارورزی
- عدم استفاده از کارورز به عنوان نیروی شاغل در واحد در طول دوره آموزش کارورزی
- انعقاد قرارداد آموزشی با کارورز مطابق استانداردهای آموزشی سازمان فنی و حرفه ای کشور
- عدم کاهش نیروی کار شاغل بر اساس لیست بیمه قبل از پذیرش کارورز
- داشتن اختیار لازم برای پرداخت کمک هزینه آموزشی کارورزی مازاد بر اعتبار تخصیص یافته از سوی وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی و دستگاه اجرایی ذیربط
- در خواست برقراری مشوق های بیمه سهم کارفرما به مدت دو سال مطابق لیست ارسالی به شعبه تامین اجتماعی در صورت استخدام کارورز(برای مقاطع کارشناسی و بالاتر)

○ سازمان آموزش فنی و حرفه ای کشور

- تهیه و ابلاغ دستورالعمل اجرایی نحوه صدور مجوز آموزش کارورز ظرف حداکثر یک هفته بعد از ابلاغ دستورالعمل اجرایی طرح کارورزی
 - تدوین استانداردهای آموزشی مهارت مورد نیاز طرح کارورزی در طی اجرای طرح
 - صدور مجوز آموزش کارورزی برای واحدهای واجد صلاحیت آموزش های مهارتی
 - برگزاری دوره های آموزشی آمادگی شغلی برای کارورزان
 - پایش کیفیت آموزش های مهارتی ارائه شده توسط واحد پذیرنده به صورت مستمر بر اساس چک لیست ابلاغی دستگاه ناظر و استفاده از ظرفیت نهادها و تشکل های کارگری و کارفرمایی به تناسب، برای نظارت موثرتر
 - اخذ آزمون پایان دوره کارورزی، صدور گواهی یا تاییدیه حضور و آموزش کارورز و تهیه گزارش های فصلی و ارائه بهوزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی
- وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی(هماهنگ کننده و ناظر)

- ابلاغ دستورالعمل طرح کارورزی ظرف مدت یک هفته از ابلاغ برنامه اشتغال فراگیر به کلیه دستگاه‌های اجرایی و استانداران با همکاری وزارت کشور (ابلاغ با امضاء وزراء هر دو وزارت‌خانه)

- پیاده سازی شامل راه‌اندازی، پشتیبانی و در موارد لازم توسعه سامانه نرم‌افزاری مورد نیاز طرح کارورزی

- تعیین ظرفیت پذیرش کارورز و توزیع استانی و دستگاهی بر اساس ظرفیت کارگاه‌های دایر فعال (دارای کد بیمه تأمین اجتماعی) هر استان، ظرفیت مشارکت دانش‌آموختگان دانشگاهی جویای کار و وضعیت بازار کار

- پیش‌بینی و تأمین منابع اعتباری اجرای طرح شامل (کمک هزینه آموزشی کارورزان، تأمین بیمه مسئولیت مدنی واحدهای پذیرنده کارورزان و مشوق‌های بیمه سهم کارفرما و ...) با هماهنگی سازمان برنامه و بودجه کشور

- پوشش بیمه مسئولیت مدنی کارورز براساس مقررات جاری صنعت بیمه

- پرداخت کمک هزینه آموزشی کارورزی تا سقف ماهانه سه میلیون و یکصد هزارریال در سال ۱۳۹۶ به تناسب حضور کارورز در واحد پذیرنده و مقطع تحصیلی

- تأیید گزارش نظارتی هر مرحله از پرداخت کمک هزینه آموزشی و اعلام به بانک عامل جهت واریز به حساب کارورز

- برقراری مشوق‌های بیمه کارفرمای بابت کارورزان جذب شده مطابق لیست ارسالی واحد پذیرنده به شعبه تأمین اجتماعی

- ارائه گزارش عملکرد در فواصل زمانی سه ماهه (در سطح کشور) به دبیرخانه ستاد فرماندهی اقتصاد مقاومتی و شورای عالی اشتغال

توجه: متقاضیان دوره کارورزی که عدم نیاز به دریافت کمک هزینه آموزش کارورزی را اعلام نمایند جهت معرفی به فرصت‌های آموزشی شناسایی شده در واحدهای پذیرنده در اولویت خواهند بود.

۳-۶- استان‌های دارای اولویت در اجرای برنامه اشتغال فراگیر

وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی و تمامی دستگاه‌ها مکلفند مشوق‌های ایجاد فرصت‌های شغلی جدید را بر مبنای سهم تعیین شده در جدول زیر اختصاص دهند:

جدول (۶): سهم استان‌ها برای توزیع مشوق‌های حمایتی اشتغال‌زا در سال ۱۳۹۶

ردیف	استان	سهم
۱	کرمانشاه	۴,۱۸
۲	تهران	۴,۳۰
۳	چهارمحال و بختیاری	۴,۲۱
۴	خراسان رضوی	۴,۱۵
۵	لرستان	۳,۹۶
۶	کهگیلویه و بویراحمد	۳,۸۷
۷	خوزستان	۳,۷۵
۸	اردبیل	۳,۵۹
۹	فارس	۳,۵۶
۱۰	اصفهان	۳,۵۱
۱۱	ایلام	۳,۵۰
۱۲	کردستان	۳,۴۲
۱۳	سیستان و بلوچستان	۳,۴۱
۱۴	کرمان	۳,۳۸
۱۵	گیلان	۳,۱۰
۱۶	مازندران	۳,۰۹
۱۷	قزوین	۳,۰۸
۱۸	همدان	۳,۰۴
۱۹	آذربایجان غربی	۲,۹۸
۲۰	آذربایجان شرقی	۲,۸۲
۲۱	خراسان جنوبی	۲,۸۰
۲۲	گلستان	۲,۷۷
۲۳	البرز	۲,۷۰

ردیف	استان	سهام
۲۴	خراسان شمالی	۲,۶۸
۲۵	هرمزگان	۲,۶۷
۲۶	مرکزی	۲,۶۱
۲۷	زنجان	۲,۵۸
۲۸	قم	۲,۵۳
۲۹	بوشهر	۲,۴۸
۳۰	یزد	۲,۳۸
۳۱	سمنان	۲,۱۳

بخش چهارم: ارزیابی، پایش و ارزشیابی و الزامات اجرای برنامه

۴-۱- اقدامات و رویه های ارزیابی، پایش و ارزشیابی اجرای برنامه اشتغال فراگیر

به منظور ارتقای اثربخشی طرح های اشتغال زا، مشخص شدن میزان کارایی و نتایج طرح های اجرایی و همچنین ارتقاء صحت اجرا و اجتناب از بروز خطا و انحراف الگوی ارزیابی، پایش و ارزشیابی استاندارد برای این برنامه با انجام اقداماتی قبل، حین و پس از اجرای برنامه از جمله تهیه سیستم اطلاعات مدیریت (MIS)، بازرسی های فنی/عملیاتی، بررسی پیامدها و نتایج و... طراحی و تدوین خواهد شد. اقدامات و رویه های مرتبط با ارزیابی، پایش و ارزشیابی و اجرای برنامه به دلیل متفاوت بودن ماهیت هر یک از طرح های ذیل برنامه مختلف می باشد و در جدول (۷) برای هر اقدام مسؤول اصلی ارزیابی، پایش و ارزشیابی اجرای برنامه و دستگاه های همکار برای پیشبرد اقدامات نظارتی نیز مشخص می باشد.

• کلیه دستگاه های اجرایی و نهادهای حمایتی و عمومی غیر دولتی (به عنوان مسؤول و یا همکار) موظف هستند مطابق زمان بندی جدول ذیل اقدامات تعیین شده را به دبیرخانه کارگروه ملی تخصصی مدیریت و راهبری توسعه اشتغال پایدار جهت ارائه به دبیرخانه ستاد فرماندهی اقتصاد مقاومتی گزارش نمایند.

جدول (۷): اقدامات و مسئولیت ها در ارزیابی، پایش و ارزشیابی اجرای برنامه اشتغال فراگیر به تفکیک نوع اقدام نظارتی

ردیف	نوع اقدام نظارتی	زمان بندی	مسئول تدوین کننده	دستگاه همکار	الزامات پایش و ارزیابی
۱	تدوین الگوی استاندارد ارزیابی، پایش و ارزشیابی	دو هفته بعد از ابلاغ برنامه در چارچوب دستورالعمل اجرایی	وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی	سازمان برنامه و بودجه کشور وزارت امور اقتصادی و دارایی بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران وزارت کشور	طراحی و پیاده سازی سامانه نظارت جامع
۲	تنظیم و ارایه بسته پایش و ارزشیابی مطابق با الگوی استاندارد منضم به طرح های اشتغالزای پیشنهادی	یک ماه بعد از ابلاغ برنامه اشتغال فراگیر	کلیه دستگاه های اجرایی نهادهای عمومی غیردولتی	سازمان برنامه و بودجه کشور وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی وزارت کشور	تدوین شاخص های پایش و ارزیابی
۳	تصویب شاخص های پایش و ارزشیابی	یک ماه و نیم بعد از ابلاغ برنامه اشتغال فراگیر	وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی	دستگاه یا نهاد پیشنهاد دهنده	مرجع تصویب: کارگروه ملی تخصصی مدیریت و راهبری توسعه اشتغال پایدار
۴	نظارت بر رویه اجرای طرح ها	به صورت مستمر و موردی	وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی	استانداردی سازمان برنامه و بودجه استان سازمان فنی و حرفه ای کشور نماینده بخش خصوصی اتاق بازرگانی، صنعت، معدن و کشاورزی نمایندگان کارگری و	بررسی گزارش های نظارتی در سامانه سنجش توسط متولیان نظارتی (اقدام مقتضی براساس نتایج)

	کارفرمایی استان کارگروه اشتغال استان (در سطح استان)				
۵	نظارت بر منابع عمومی	به صورت مستمر و موردی	سازمان برنامه و بودجه کشور	وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی	همکاری شبکه بانکی
۶	نظارت بر تسهیلات شبکه بانکی	به صورت مستمر و موردی	بانک مرکزی ج.ا.ایران	وزارت امور اقتصادی و دارایی وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی	همکاری شبکه بانکی
۷	هماهنگی بین دستگاه‌ها و ارائه گزارش مستمر به دبیرخانه شورای عالی اشتغال و دبیرخانه ستاد فرماندهی اقتصاد مقاومتی	گزارش‌های فصلی	وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی	کلیه دستگاه‌های اجرایی نهادهای عمومی غیردولتی	ارائه گزارش از سوی دستگاه‌ها

۴-۲- تکالیف و الزامات برنامه اشتغال فراگیر در سال ۱۳۹۶

– وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی با همکاری سایر دستگاه‌های ذی‌ربط، تا پانزدهم تیرماه ۱۳۹۶ نسبت به تهیه بسته سیاستی و حمایتی هر یک از رسته فعالیت‌های منتخب مشتمل بر وظایف و مأموریت‌های دستگاه‌های اجرایی در سطح ملی و استانی اقدام و پس از تصویب در کارگروه ملی تخصصی مدیریت و راهبری توسعه اشتغال پایدار (موضوع مصوبه شماره ۹۲۶۴۵ مورخ ۱۳۹۵/۷/۲۹ ستاد فرماندهی اقتصاد مقاومتی و اصلاحات بعدی) به دستگاه‌های اجرایی ابلاغ نماید.

– در اجرای برنامه اشتغال فراگیر، استان‌های دارای اولویت و اقدامات مربوط به شرح بند (۳-۶) این برنامه می‌باشد.

– سازمان برنامه و بودجه کشور در اجرای برنامه اشتغال فراگیر در سال ۱۳۹۶ در چارچوب آیین‌نامه‌های اجرایی تبصره‌های ذی ربط در قانون بودجه ۱۳۹۶، نسبت به تخصیص منابع و تامین اعتبار مورد نیاز برای اجرای طرح‌های کارورزی، مهارت آموزی در محیط کار واقعی، مشوق‌های کارفرمایی و توسعه رسته‌های منتخب به میزان ۵ هزار میلیارد ریال اقدام و برنامه زمان‌بندی تخصیص منابع مربوط را حداکثر تا پانزدهم تیرماه ۱۳۹۶ اعلام نماید.

– به منظور تحقق اهداف طرح، صندوق توسعه ملی نسبت به اعلام روش تامین منابع مورد نیاز طرح اشتغال فراگیر به کارگروه ملی تخصصی مدیریت و راهبری توسعه اشتغال پایدار ظرف مدت ۱۵ روز اقدام نماید.

- بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران، نسبت به تعیین سهمیه تسهیلات بانکی مورد نیاز به میزان ۲۰۰ هزار میلیارد ریال برای اجرای برنامه اشتغال فراگیر و ابلاغ به شبکه بانکی ظرف مدت ۱۰۰ روز از ابلاغ این مصوبه اقدام نماید.

تبصره: به منظور افزایش اثربخشی تامین مالی برنامه اشتغال فراگیر، کارگروهی متشکل از وزارت امور اقتصادی و دارایی، وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی و بانک مرکزی ج.ا.ا. و دستگاه‌های اجرایی ذی‌ربط حسب مورد، نسبت به طراحی و به کارگیری روش‌های تامین مالی نوین با هدف پوشش کل زنجیره ارزش در رسته‌های منتخب، ایجاد تسهیلات در اخذ وثایق و ضمانت‌ها و سایر موارد مربوط اقدام می‌نمایند.

- تامین منابع لازم برای اجرای هر یک از طرح‌های مصوب در چارچوب آیین‌نامه اجرایی تبصره ۱۸ قانون بودجه سال ۱۳۹۶، با هماهنگی بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران و از محل منابع شبکه بانکی مطابق این مصوبه خواهد بود.

- دستگاه مجری مکلف است در چارچوب وظایف و اختیارات خود، کلیه اقدامات لازم را به نحوی به عمل آورد که طرح رسته فعالیت منتخب طبق زمانبندی مصوب اجرا شود. دستگاه مجری می‌بایست هر ماه یکبار به طور مستمر گزارش اقدامات به عمل آمده برای اجرای برنامه عملیاتی معطوف به هر یک از رسته‌ها و عملکرد را در چارچوب سیستم ارزیابی، پایش و ارزشیابی برنامه اشتغال فراگیر که توسط رییس کارگروه ملی تخصصی مدیریت و راهبری توسعه اشتغال پایدار ابلاغ خواهد شد، به کارگروه مزبور گزارش نماید.

- وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی موظف است نسبت به پایش و نظارت بر اجرای برنامه اشتغال فراگیر اقدام نموده و هر سه ماه یکبار به دبیرخانه ستاد فرماندهی اقتصاد مقاومتی گزارش آن را ارسال نماید.

- به منظور ایجاد هماهنگی لازم در اجرای فعالیت‌های اشتغال محور مبتنی بر رسته فعالیت‌های مورد تصویب کارگروه ملی تخصصی مدیریت و راهبری توسعه اشتغال پایدار و جلوگیری از همپوشانی در اجرای برنامه‌های اشتغال حمایتی، کارگروهی با مسئولیت وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی و همکاری نهادهای عمومی غیردولتی و سازمان‌های مردم‌نهاد منتخب، تشکیل گردد.

- توسعه رسته‌های منتخب در قالب مدل "توسعه سیستم کسب و کار" به صورت پروژه‌های با هویت مستقل به اجرا در می‌آید. کلیه دستگاه‌های اجرایی و نهادهای حمایتی عمومی ذی‌ربط، ظرف مدت یک هفته از ابلاغ این مصوبه، نسبت به تعیین و معرفی یکی از مدیران ارشد خود به‌عنوان مسئول هماهنگی اجرای برنامه اشتغال فراگیر در دستگاه ذی‌ربط اقدام نمایند.

تبصره: مفاد این بند باید بدون تغییر در تشکیلات سازمانی و ایجاد واحد جدید سازمانی در دستگاه‌های اجرایی انجام گیرد.

- مسئول هماهنگی اجرای برنامه اشتغال فراگیر مکلف است ظرف مدت یک هفته نسبت به معرفی کارگزار واجد شرایط هر یک از رشته‌ها به دبیرخانه کارگروه ملی مدیریت و راهبری توسعه اشتغال پایدار اقدام نماید.

- کارگزار منتخب موظف است ظرف مدت یک ماه پس از ابلاغ این مصوبه، گزارش تحلیل سیستم کسب و کار، گلوگاه‌های سیستمی و حوزه‌های مداخله، بازیگران اصلی و برنامه عمل مشترک بین دستگاهی را تهیه و پس از تایید رییس دستگاه اجرایی به دبیرخانه کارگروه ملی تخصصی مدیریت و راهبری ارائه نماید.

- وزارت امور اقتصادی و دارایی مکلف است با همکاری وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی، وزارت صنعت، معدن و تجارت و بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران و سایر دستگاه‌های ذی‌ربط نسبت به بهسازی فضای کسب و کار اختصاصی رشته‌های منتخب در سطح ملی و منطقه‌ای، در قالب بسته‌های مداخلات سیاستی و حمایتی متناسب با اقدامات پیش بینی شده اقدام نماید.

- وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی مکلف است امکانات لازم برای اجرا و پیاده‌سازی آموزش‌های تخصصی-مهارتی حوزه‌های موردنیاز رشته‌های منتخب را فراهم نماید.

- بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران با همکاری دستگاه‌های اجرایی ذی‌ربط نسبت به طراحی، متناسب سازی و پیاده سازی نظام تامین مالی مناسب برای بنگاه‌های خرد، کوچک و متوسط، ظرف مدت دو ماه پس از ابلاغ این برنامه اقدام نماید. در این راستا، وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی با همکاری دستگاه‌های اجرایی نسبت به تحلیل رشته‌های منتخب و شناسایی نقاط تمرکز و هدف تامین مالی گروه‌های هدف در هر رشته اقدام نماید و اطلاعات موردنیاز را در اختیار شبکه بانکی قرار دهد.

- به‌منظور متناسب‌سازی تحصیل و اشتغال، وزارت علوم، تحقیقات و فناوری مکلف است با همکاری وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی تا پانزدهم تیرماه ۱۳۹۶ نسبت به تنظیم سازوکار اجرایی موارد ذیل اقدام و گزارش اقدامات به‌عمل آمده و عملکرد آن را به دبیرخانه ستاد و کارگروه ملی تخصصی مدیریت و راهبری توسعه اشتغال پایدار ارائه نماید:

o توسعه دوره‌های کارآموزی و کارورزی در دوره‌های آموزش عالی

o تعریف دوره‌های آموزش تکمیلی در چارچوب نظام صلاحیت حرفه‌ای و ارائه گواهینامه‌های سطوح مهارتی و تخصصی

o فراهم کردن شرایط برای اجرای آموزش‌های عملی و کاربردی در محیط‌های کار و کارگاهی

o رتبه بندی دانشگاه‌ها و موسسات آموزش عالی بر مبنای میزان اشتغال پذیری فارغ التحصیلان

o جهت دهی به یارانه دانشگاه‌ها بر مبنای میزان اشتغال پذیری فارغ التحصیلان دانشگاه‌ها

o حمایت مالی از بنگاه‌های اقتصادی جذب کننده دانشجویان و فارغ التحصیلان دانشگاهی در دوره‌های کارورزی

o نظارت بر دوره های آموزشی کاربردی برگزار شده در محیط های دانشگاهی با رویکرد افزایش اشتغال پذیری

- وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی مکلف است از طریق راه اندازی سامانه بانک اطلاعات اشتغال ایرانیان نسبت به تخصیص شناسه شغلی به افراد در سن کار جامعه (۱۵۵ سال و بالاتر) اقدام نماید.

تبصره: دستگاه‌های اجرایی ذی ربط نظیر سازمان ثبت احوال کشور، بانک مرکزی ج.ا.ا، گمرک ج.ا.ا، سازمان ثبت اسناد و املاک کشور، اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی ایران و شهرستان‌ها، اتاق تعاون ایران و استان‌ها، اتاق اصناف ایران، سازمان تامین اجتماعی و کلیه صندوق‌های بازنشستگی مکلفند اطلاعات هویتی و شغلی افراد تحت پوشش را در اختیار وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی قرار دهند.

- کلیه دستگاه‌های اجرایی ملی و استانی مکلف به اجرای مفاد مندرج در «برنامه اشتغال فراگیر» در چارچوب دستورالعمل اجرایی آن که توسط وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی ظرف مدت دو هفته تدوین و به تصویب کارگروه ملی تخصصی مدیریت و راهبری توسعه اشتغال پایدار می‌رسد، خواهند بود.